

Igazi színházat teremtettek

A XI. Szórványszínjátszó Találkozó

A színpadi játék szerelmesei az ezredváltás küszöbén, 1999-ben találkoztak először Nagyenyeden. Az eltelt 11 év alatt a játszó, a szervezők és az elemzők együtt teremtettek hagyományt. Ennyi idő kellett ahhoz, hogy meghaladják sok-sok kemény pedagógiai munka valós eredményeit, és igazi diákszínházat teremtsenek. Kötő József – akinek könyvét a színjátszó személyekről az Áprily esték márciusi rendezvényén mutatták be – kijelentette, hogy erdélyi színjátszásról nem beszélhetünk Enyed nélkül. Tegyük hozzá: diákszínjátszásról sem!

Mi is történt május 7. és 9. között a Bethlen-kollégium ódon falai között? Tíz színjátszó csapat gyűlt össze a hívásra (Beszterce, Arad, Nagyvárad, Segesvár, Szatmárnémeti, Torockó, Gyulafehérvár, Magyarlapád, Nagyenyed magyar iskoláiból, valamint Magyarországról, Főtről). Az Erdély több tájáról ideseregülő diákszínjátszók és vezetőik végig jól és felszabadultan érezték magukat a Kollégiumban, a városban. A színpadon is egyre otthonosabban mozogtak, kiemelkedő produkciók

egész sorát mutatva be. Valami mintha beérett volna az eltelt évtizedben.

Szócs Ildikó igazgató ötödik alkalommal köszöntötte a szórványszínjátszás nagyenyedi fórumát, és örömét fejezte ki, hogy a stafétaváltás ellenére is összehozták a 11. találkozót. Köszöntötte a szórványszínjátszókat Krecsák Albert alpolgármester, Szabó Hajnal tanfelügyelő, Kiss Tibor anyaországi drámapedagógus, aki Kovács Évával együtt a Magyar Drámapedagógiai Társaság képviselőjeként érkezett, továbbá Demény Pirokska, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományi Karának adjunktusa. A mindegyesztől szervező szerepét ezúttal Turzai Melán aligazgató vállalta magára.

Álmok és gyökerek

A játék és a szép magyar szó találkozásait több mint egy évtizede Demény Piroska a kollégium tanáraként álmodta és valósította meg, a segítőkész kollégákkal együtt. Talán nem is véletlenül itt, Nagyenyeden, ahol a diákszínjátszás komoly múlttal rendelkezik. A mag hamar kicsírázott, majd virágot hajtott, és sok termést is érlelt. Piroska neve – aki idén először egyszerű résztvevőként volt jelen – mindenkor társulni fog az újkori kollégium diákszínjátszó mozgalmának fejlődésével. A mi feladatunk pedig, hogy ne felejtjük a gyökereket.

Érdekes módon a fóti Kovács Éva és Kiss Tibor személye szervesen hozzátartozik a Nagyenyeden zajló újkori erdélyi diákszínjátszás reneszánszához. Szakmai elemzéseikkel, amikor minden produkció boncolgatásakor fején találják a szöveget, jó néhány éve szervesen illeszkednek a rendezvénybe, a fejlődés egyik mozgatórugójaként. Idén azt hangsúlyozták, hogy megváltozott a színvonal, és a változás aínházi gondolkodásban történt. Áttörést jelentett a tudatos rendezői szándék, jellemzővé vált a jól nézhető, fogyasztható teljesítmény megjelenése. Az egymásra figyelés, a hihetetlen figyelem, a narráció igen jó szintje is megfigyelhető volt. Nem volt sok kellék, csak gyermekszínjátszás és nagyszerű csapatmunka, mozgalmas jelenetekkel. Belenőni a falu közösségébe, ízlésvilágába, tudni együtt gondolkodni ott, ahol nem csak az az érték, amit mond a diákszínjátszó, hanem az, ahogyan mondja, a csodaszép kosztümök, a szépen, finoman elrendezett színpadkép: mind értéket jelentett. Mindez csak néhány kiemelés az ezúttal is a játék mélységeiben kutakodó és eligazító elemzésekben, amelyek a vezető tanárok számára valóságos szakmai továbbképzések, legalább olyan érdekesek és tanulságosak, mint egy-egy kolléga produkciójának megtekintése.

Nem mindegy az sem, hogy szabadidejében mit csinál az idelátogató színjátszó diák. Az ajánlott alternatív programok is valamiféle hagyományos vonal mentén húzódnak. A kézműves foglalkozások (pl. Mester Ágnes tanítónő), a történelmi séták Nagyenyeden, a kiállítások, az iskola- és művészettörténeti beümutatók a Barcsay teremben (Deák Alpár, Lőrincz Ildikó), a tanárok számára a továbbképzés (Stáb Ildikó) igen tanulságosak voltak, és sokan látogatták. Együtt lenni és lazítani is igen jó a táncház, a tábortűz, a nótázás és a tinibuli hangulatai közben, a csapatok tagjainak erre jó lehetőségük mutatkozott az itt eltöltött két-három nap alatt.

Epilógus

A sikeres XI. Szórványszínjátzó Napok után – írás közben – megbecsüléssel gondolok azokra a kollégákra, akik manapság sem mérik lejbén hivatásuk óránkízüli tartozékait. A rendkízüli odaadást igénylő és szabadidőt emésztő próbák, próbálkozások hosszú hetei, hónapjai végén, diákjaikkal együtt, képességekben és belső lelki épületekben érlelődnek. Az idők folyamán az élmények megmaradnak emlékezetükben, és életük folyamán még sokszor meríthetnek belőle.